

Kamila Kokot-Kanikuła

kamila.kokot@pg.edu.pl

<https://orcid.org/0000-0002-3355-5198>

Agnieszka Szymik

agnieszka.szymik@pg.edu.pl

<https://orcid.org/0000-0002-7218-2590>

Biblioteka Politechniki Gdańskiej

Zadania i kompetencje bibliotekarzy w zespole ds. polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych

Streszczenie: Celem artykułu jest zaprezentowanie doświadczenia zawodowego zdobytego przez bibliotekarzy z zespołu ds. polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych. Omówiono w nim obowiązki służbowe związane z pracą wykonywaną w projekcie MOST Danych, realizowanym przez Politechnikę Gdańską wraz z partnerami. Artykuł uwzględnia także opis podstawowych funkcji przedstawionej bazy i zastosowanych w niej nowatorskich rozwiązań.

Słowa kluczowe: kompetencje zawodowe, bibliotekarze, usługi biblioteczne, polityka wydawnicza, czasopisma naukowe, bazy danych, otwarte publikowanie, open access

Wprowadzenie

Jedną z podstawowych zalet publikowania artykułów w otwartym dostępie jest natychmiastowe i możliwie szerokie rozpowszechnianie tekstów naukowych. Autorzy, którzy zachowują prawo do ponownego wykorzystania swoich artykułów, mogą samodzielnie deponować je w repozytoriach, zyskując w ten sposób dodatkowe narzędzie do upowszechniania swoich tekstów. Ten model publikowania to tzw. Green Open Access. Jednakże pomimo możliwości zapewnienia opublikowanej pracy większego zasięgu zjawisko samoarchiwizacji tekstów do tej pory rozwijało się stosunkowo powoli. Według Marka Nahotko działa się tak, ponieważ jego postęp był zależny od indywidualnego zaangażowania autora, a także wymagał istnienia odpowiedniej infrastruktury¹. Motywacją do upowszechnienia praktyk samoarchiwizacji może być jednoznaczne wsparcie repozytoriów, które zostało ogłoszone przez cOAlition S w Planie S². Jednym z sygnatariuszy umowy jest Narodowe Centrum Nauki (NCN). Głównym celem porozumienia jest zapewnienie polityki otwartego dostępu do publikacji będących efektem realizacji projektów badawczych finansowanych w całości lub częściowo ze środków koalicjantów. W efekcie porozumienia NCN w 2020 r. ogłosiło dokument *Polityka Narodowego Centrum Nauki dotycząca otwartego dostępu do publikacji*³, który jest właściwym kro-

¹ NAHOTKO, M. Działalność informacyjna. W: Babik, W. (red.) *Nauka o informacji*. Warszawa: Wydaw. SBP, 2016, s. 128.

² *Part I: The Plan S Principles* [online]. cOAlition S. [Dostęp 29.03.2021]. Dostępny w: <https://www.coalition-s.org/attachment-to-the-coalition-s-guidance-on-the-implementation-of-plan-s/principles-and-implementation/>.

³ *Wprowadzenie Polityki Otwartego Dostępu w Narodowym Centrum Nauki* [online]. Narodowe Centrum Nauki. [Dostęp 29.03.2021]. Dostępny w: <https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2020-06-03-wprowadzenie-polityki-otwartego-dostepu>.

kiem w kierunku wsparcia praktyk związanych z otwartym dostępem. Działania NCN kształtują postępowanie zarówno badaczy (grantobiorców), jak i wydawców czasopism starających się pozyskać najlepszych autorów. Ponadto w wyniku ogłoszonych przez NCN rozporządzeń w polskim środowisku naukowym pojawiła się potrzeba uporządkowania i zgromadzenia w jednym miejscu rozproszonej informacji na temat zasad publikowania. W odpowiedzi na nią Biblioteka Politechniki Gdańskiej rozpoczęła prace nad budową pierwszej bazy polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych, która w założeniu twórców ma stanowić źródło rzetelnej wiedzy na temat publikowania w modelu open access.

Baza polityk wydawniczych – główne cele i założenia

[Baza polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych](#) jest narzędziem służącym do gromadzenia i analizy danych dotyczących: polityki wydawniczej w zakresie otwartego dostępu, dysponowania prawami autorskimi, praw do wykorzystywania treści publikacji przez autorów i użytkowników. Według koncepcji twórców baza ma spełniać funkcję podobną do SHERPA/RoMEO, przy czym w sposób kompleksowy obejmować ma swoim zasięgiem polskie czasopisma naukowe, również te, które w SHERPA/RoMEO nie zostały ujęte. Ponadto baza prezentuje także treści istotne z punktu widzenia polskiego użytkownika, dostarczając danych na temat aktualnej punktacji oraz modelu publikacyjnego czasopisma. Informacje dotyczące modelu czasopisma do tej pory nie były rejestrowane przez dostępne serwisy, a są one niezbędne do weryfikacji zgodności czasopisma z wymogami grantodawców.

Zgromadzone informacje prezentowane są w postaci profilu czasopisma, który składa się z kilku sekcji. Pierwsza sekcja zawiera podstawowe dane o czasopiśmie, tj. ISSN i eISSN, adres strony internetowej, nazwę wydawcy, nazwy dyscyplin naukowych przypisanych do czasopisma zgodnie z obowiązującym wykazem Ministerstwa Edukacji i Nauki. W kolejnych częściach znajdują się informacje o punktacji ministerialnej czasopisma (aktualnej i z poprzednich lat), modelu czasopisma i punktacji CiteScore. Następna sekcja prezentuje kompleksowy zestaw danych dotyczących polityki wydawniczej czasopisma, czyli informacje o licencji i warunkach samoarchiwizacji (ang. *selfarchiving*) – tj. możliwości autora do wykorzystania treści artykułu już po publikacji. Przy określaniu warunków samoarchiwizacji szczególny nacisk kładziony jest na następujące kwestie: czy autorom przysługuje prawo do deponowania tekstu (choćby w ich instytucjonalnych repozytoriach), jakie wersje tekstu podlegają tej zgodzie: preprint, postprint, wydawnicza (ang. *submitted, accepted, published*) i czy obowiązuje embargo czasowe (tzn. czy redakcja wymaga od autora okresowego wstrzymania się przed samoarchiwizacją). Dane gromadzone są na podstawie powszechnie dostępnych informacji lub bezpośredniego kontaktu z redakcją bądź wydawcą czasopisma podejmowanego w celu uzyskania informacji niezbędnych do dokładnego i rzetelnego przedstawienia profilu czasopisma w tworzonej bazie.

The screenshot displays the profile of the journal 'Przegląd Europejski' on the MOST WIEDZY website. The page includes the following information:

- ISSN:** 1641-2478
- eISSN:** 2657-6023
- Strona www:** <https://przegladeuropejski.com.pl/resources/html/cms/MAINPAGE>
- Wydawca:** Uniwersytet Warszawski
- Dyscypliny:** Nauki o polityce i administracji (Dziedzina nauk społecznych)
- Punkty Ministerialne:** 2021: 40, MNISW 2019
- Model czasopisma:** Open Access
- Impact Factor:** brak danych
- Polityka wydawnicza:** Licencja: CC BY 3.0
- Licencja:** CC BY 3.0
- Informacja o polityce wydawniczej:** <https://przegladeuropejski.com.pl/resources/html/cms/DEPOSITSMANUSCRIPT>
- Informacja o warunkach samoarchiwizacji:** Zawarta w licencji
- Czy czasopismo pozwala na samoarchiwizację:** Tak - bez ograniczeń
- Submitted Version:** tak
- Accepted Version:** tak
- Published Version:** tak
- Informacje o polityce dot. danych badawczych:** brak danych
- Embargo w miesiącach:** brak embargo
- Informacje dodatkowe:** Przy udostępnianiu / rozpowszechnianiu należy podać źródło oryginału i DOI. Autor może zostać poproszony o udostępnienie danych badawczych.

Rys. 1. Przykładowy profil czasopisma z bazy polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych
Źródło: oprac. własne.

Odbiorcami bazy są przede wszystkim członkowie społeczności naukowo-badawczej: pracownicy naukowcy, doktoranci, studenci. Ponadto jest ona wygodnym w użyciu narzędziem pozwalającym bibliotekarzom akademickim, zwłaszcza zaangażowanym w rozwój instytucjonalnych repozytoriów, na określenie zasad Green Open Access. Baza powstała jako część projektu MOST Danych współfinansowanego przez trzy trójmiejskie uczelnie: Politechnikę Gdańską, Uniwersytet Gdański, Gdański Uniwersytet Medyczny, a także przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020, Działanie 2.3.

Powołanie i zadania zespołu

Powołując w październiku 2018 r. zespół ds. polityk wydawniczych, przyjęto założenie, że wyspecjalizowana kadra, posiadająca wiedzę na temat aktualnych trendów obowiązujących w środowisku naukowym, będzie najlepszym wsparciem dla pracowników uczelni. Jednym z podstawowych zadań

bibliotek akademickich jest stałe wspieranie aktywności naukowo-badawczej oraz dydaktycznej uczelni. Biblioteki od zawsze odgrywały szczególną rolę w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania informacji, stwarzając warunki i narzędzia adekwatne do potrzeb różnych grup użytkowników. Można więc powiedzieć, że biblioteki tworzą ofertę usług informacyjnych, która odpowiada kierunkom wyznaczanym przez społeczeństwo i rynek⁴.

Aby sprostać nowym zadaniom, do zespołu powołano 19 osób spośród wszystkich sekcji i oddziałów Biblioteki Politechniki Gdańskiej. Udział przedstawicieli pracowników ze wszystkich filii wydzielonych biblioteki miał na celu ułatwienie pracownikom naukowym kontaktu w celu uzyskania informacji na tematy związane z otwartym publikowaniem. Na początkowym etapie pracy ich zadania obejmowały zaznajomienie się z zagadnieniami z zakresu otwartej nauki i publikowania. W pierwszych miesiącach trwania projektu skupiono się przede wszystkim na organizacji spotkań roboczych, podczas których pracowano nad ideą stworzenia uniwersalnej bazy wiedzy, przekazywano materiały edukacyjne oraz omawiano pojawiające się pierwsze trudności. Od początku 2019 r. zespół rozpoczął gromadzenie danych i rejestrację czasopism w specjalnie utworzonym do tego celu szablonie. Dane takie, jak informacje o licencjach i warunkach samoarchiwizacji, w pierwszym etapie pozyskiwane były w oparciu o treści dostępne na stronach internetowych czasopism oraz w bazach Arianta, DOAJ i SHERPA/RoMEO. Natomiast po ogłoszeniu programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”⁵ i ukazaniu się ministerialnego *Wykazu czasopism naukowych (...)*⁶ przystąpiono do opracowywania tytułów czasopism w nich uwzględnionych. W przypadku braku niezbędnych informacji o polityce wydawniczej zespół podejmował próbę skontaktowania się z redakcją czasopisma.

Wskazane powyżej obowiązki stanowią główny trzon pracy zespołu od chwili jego powołania i na każdym dalszym etapie projektu nadal pełnią wiodącą rolę. Podsumowując, do permanentnych zadań zespołu należy zakwalifikować:

- sprawdzanie polityki wydawniczej, gromadzenie informacji o prawnych warunkach udostępniania tekstu na stronach WWW i zasadach samoarchiwizacji,
- selekcję i weryfikację zebranych informacji,
- prezentowanie danych na stronie internetowej MOSTu Wiedzy,
- tworzenie słowniczka najważniejszych terminów związanych z otwartą nauką⁷,
- promocję bazy i profili czasopism w mediach społecznościowych.

⁴ KONIECZKO, A. Społeczno-ekonomiczne korzyści dla użytkowników bibliotek wynikające z korzystania z usług informacyjno-bibliotecznych – zarys teoretyczny. *Bibliotheca Nostra*. 2015, nr 2 (40), s. 26.

⁵ *Informacja w sprawie wyników konkursu ogłoszonego w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”* [online]. Ministerstwo Edukacji i Nauki. [Dostęp 12.03.2021]. Dostępny w: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/informacja-w-sprawie-wynikow-konkursu-ogloszonego-w-ramach-programu-wsparcie-dla-czasopism-naukowych>.

⁶ *Nowy, rozszerzony wykaz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych* [online]. Ministerstwo Edukacji i Nauki. [Dostęp 12.03.2021]. Dostępny w: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/nowy-rozszerzony-wykaz-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>.

⁷ *Terminologia* [online]. Centrum Kompetencji Otwartej Nauki Biblioteki PG. [Dostęp 18.03.2021]. Dostępny w: <https://pg.edu.pl/openscience/terminologia>.

Równoległe z wykonywaniem powyższych zadań podjęto szereg dodatkowych czynności, które miały ułatwić gromadzenie i przechowywanie danych. Należały do nich:

- utworzenie lokalnego szablonu do zbieranych informacji o politykach wydawniczych do użytku całego zespołu, a następnie w kooperacji z Centrum Usług Informatycznych Politechniki Gdańskiej zaprojektowanie docelowego szablonu powiązanego z uczelnianym systemem CRIS, zwanym Moja PG,
- przeprowadzenie i nadzorowanie poprawności migracji danych z lokalnej chmury do Moja PG,
- zaprojektowanie strony internetowej poświęconej bazie polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych⁸ powiązanej z witryną Centrum Kompetencji Otwartej Nauki Biblioteki PG,
- udział w konferencjach i prowadzenie webinarów.

Wszystkie wymienione zadania stawiają przed współczesnym bibliotekarzem zupełnie nowe wymagania zawodowe. Praca w zespole ds. polityki wydawniczej oblige do ciągłego dokształcania się i podnoszenia kwalifikacji w zakresie kompetencji informacyjnych. Coraz częściej w kontekście rozwoju bibliotek wskazuje się na konieczność aktywnego kreowania zasobów ludzkich – m.in. pisze o tym Lidia Szczygłowska: *ciągłe kształcenie personelu bibliotecznego jest istotnym czynnikiem w promowaniu innowacji i kreatywności, zwiększa też elastyczność, zorientowanie na użytkownika, motywację, proaktywność, innowacyjność i umiejętność pracy w zespole*⁹. Przeszkoleni i odpowiednio zmotywowani bibliotekarze stanowią kluczowy czynnik rozwoju biblioteki i realizacji jej strategii.

Nowe zadania i kompetencje

Pojęcie kompetencji ma różne definicje. Mirosława Majewska ujmuje ten termin jako: *ogół sprawności, które są niezbędne człowiekowi do tego, aby stać się elastycznym kompetentnym pracownikiem, potrafiącym przystosować się do zmian, uczyć się i kształcić przez całe życie (...). Kompetencje można rozumieć jako swoisty koktajl kwalifikacji nabytych przez kształcenie zawodowe, postaw społecznych, umiejętności pracy w zespole, podejmowanie inicjatyw*¹⁰. Na gruncie zawodowym należałoby zatem określić kompetencje jako wiedzę skumulowaną w postaci poszczególnych umiejętności, którą można w twórczy sposób wykorzystać na potrzeby całej organizacji. Wykorzystywany w ten sposób potencjał pozwala na generowanie nowych produktów i usług oraz na udoskonalanie starych¹¹.

Każdy pracownik zespołu musiał przygotować się merytorycznie do udziału w projekcie. Przystwojenie wiedzy z zakresu open access, danych badawczych, licencji Creative Commons oraz podstaw prawa

⁸ *Polityka czasopism* [online]. Centrum Kompetencji Otwartej Nauki Biblioteki PG. [Dostęp 18.03.2021]. Dostępny w: <https://pg.edu.pl/openscience/o-projekcie>.

⁹ SZCZYGŁOWSKA, L. Zarządzanie niematerialnymi zasobami organizacyjnymi w bibliotece. W: Wojciechowska, M. (red.). *Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy*. Warszawa: Wydaw. SBP, 2016, s. 21.

¹⁰ MAJEWSKA, M. Kompetencje bibliotekarza wobec zmian społecznych i edukacyjnych. W: Drzewiecki, M., Majewska, M. (red.) *Biblioteka w społeczeństwie informacyjnym: edukacja – informacja – media*. Warszawa: Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej im. Heleny Radlińskiej, 2005, s. 78.

¹¹ SZCZYGŁOWSKA, L., dz. cyt., s. 12.

autorskiego zaowocowało tym, że zespół jest w stanie sprawdzić i na podstawowym poziomie zweryfikować politykę wydawniczą czasopisma, wykazać drobne błędy czy nieścisłości w informacjach zawartych na stronach internetowych, jak również zaproponować nowe rozwiązania. Do tej pory znajomość prawa autorskiego wśród bibliotekarzy zwykle obejmowała zagadnienia dotyczące dozwolonego użytku publicznego. W szczególnych przypadkach, np. w grupie redaktorów zasobów elektronicznych w bibliotekach cyfrowych oraz pracowników repozytoriów instytucjonalnych, wiedza ta poszerzana była o zasady korzystania z tzw. własności intelektualnej. Na potrzeby pracy w zespole ds. polityk wydawniczych znajomość powyższych zagadnień stała się udziałem większej grupy pracowników biblioteki.

W związku z pojawieniem się nowych obowiązków kompetencje bibliotekarskie musiały zostać rozszerzone o:

- Umiejętność weryfikacji polityki wydawniczej – bazując na wiedzy z zakresu prawa autorskiego bibliotekarze powinni być w stanie sprawdzić na podstawowym poziomie politykę wydawniczą czasopisma, dzięki czemu możliwe jest wyselekcjonowanie właściwych informacji oraz wykazanie drobnych błędów na stronach internetowych.
- Umiejętność operowania specjalistyczną terminologią – specyfika pracy w określonym obszarze wiedzy wymagała od bibliotekarzy zapoznania się z fachowym językiem, którym do tej pory nie posługiwali się w codziennej pracy. Pozwoliło to wyeliminować bariery komunikacyjne i zapewniło efektywną współpracę. Na dalszych etapach pracy zespołu pojawiła się potrzeba wyjaśnienia i ujednoczenia definicji niektórych terminów i procesów naukowych. W tym celu zespół rozpoczął pracę nad opracowaniem słowniczka terminów związanych z otwartą nauką. [Słowniczek](#) został umieszczony na stronie Centrum Kompetencji Otwartej Nauki Biblioteki PG, skąd jest dostępny dla każdego użytkownika.
- Umiejętność współpracy z redaktorami czasopism i wydawcami – przejawia się w zdolności do formułowania jasnych i wyczerpujących informacji niezbędnych do wyjaśnienia kwestii związanych z otwartym dostępem. Zapewnia to efektywną komunikację, w wyniku której bibliotekarze uzyskują klarowną odpowiedź, redakcja natomiast zyskuje merytoryczne wsparcie. W efekcie tej współpracy na wielu stronach internetowych znajdują się kompleksowe i rzetelne informacje o polityce wydawniczej.
- Umiejętność współpracy z pracownikami naukowymi – bibliotekarze zapewniają wsparcie w procesie otwartego publikowania, pośrednicząc między naukowcami a wydawcami. Ułatwiają zrozumienie trudnych zasad związanych z otwartym publikowaniem, prawem autorskim oraz pomagają w rozpoznaniu dynamicznie zmieniających się wymogów grantodawców. Biblioteki biorą czynny udział w pośredniczeniu między informacją a odbiorcami, w rezultacie przyczyniając się do wzrostu społecznej świadomości i wiedzy związanej z publikowaniem w modelu open access.
- Innowacyjność w działaniach promocyjnych – przyjęta przez zespół strategia ma na celu popularyzację nauki polskiej. Strategia ta polega na promocji nie tylko osiągnięć naukowych pracowników macierzystej uczelni, ale także nauki rozumianej w szerszym kontekście – jako całego dorobku piśmienniczego zgromadzonego w polskich czasopismach naukowych. Działania obejmują promocję bazy i profili poszczególnych czasopism zgromadzonych w MOŚCIE Wiedzy na takich portalach społecznościowych, jak Twitter czy Facebook.

Rys. 2. Tweet promujący profil czasopisma z bazy polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych.
Źródło: oprac. własne.

Przedstawione kompetencje poszerzają zestaw umiejętności charakterystycznych dla zawodu bibliotekarza. Współczesne bibliotekarstwo wymaga od pracowników dużej elastyczności i gotowości do ustawicznego kształcenia. Zauważa to m.in. Majewska, stwierdzając, że: *środowisko cywilizacyjne, w którym pracuje współczesny bibliotekarz wyraźnie definiuje jego proces edukacyjny, dostosowanie do nowych wymagań kulturowych, społecznych i technologicznych, nabywanie nowych umiejętności*¹². Autorka wymienia również wielozawodowość jako cenną wartość dzisiejszej profesji bibliotekarskiej. Podobne wnioski formułuje Anna Wałek, która analizując nowe zadania bibliotekarzy zaangażowanych w proces zarządzania danymi badawczymi, stwierdza, że naturalną drogą rozwoju zawodu bibliotekarza jest ciągła zmiana i dostosowywanie się do nowych potrzeb użytkowników¹³.

Praca nad zaprojektowaniem i rozbudową bazy polityk wydawniczych stanowi doskonały przykład wspomnianej wielozawodowości i rozwoju kompetencji zawodowych bibliotekarzy. Należy podkreślić, że baza została zaprojektowana oraz zaimplementowana przez grono bibliotekarzy i jest wynikiem doświadczenia zdobytego na podstawie współpracy ze środowiskiem akademickim. Potrzeba

¹² MAJEWSKA, M. Kompetencje bibliotekarza wobec zmian społecznych i edukacyjnych. W: Drzewiecki, M., Majewska, M. (red.). *Biblioteka w społeczeństwie informacyjnym: edukacja – informacja – media*. Warszawa: Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej im. Heleny Radlińskiej, 2005, s. 79.

¹³ WAŁEK, A. Is data management a new “digitisation”? A change of the role of librarians in the context of changing academic libraries’ tasks. W: *IFLA WLIC 2018 – Kuala Lumpur, Malaysia – Transform Libraries, Transform Societies*. Hague: IFLA, 2018, s. 1–11.

odpowiedzi na zmieniające się zapotrzebowanie środowiska naukowego generuje konieczność wykształcenia nowych umiejętności bibliotekarskich oraz dopasowania tych już istniejących do nowej rzeczywistości.

Bibliografia:

1. *Informacja w sprawie wyników konkursu ogłoszonego w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”* [online]. Ministerstwo Edukacji i Nauki. [Dostęp 12.03.2021]. Dostępny w: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/informacja-w-sprawie-wynikow-konkursu-ogloszonego-w-ramach-programu-wsparcie-dla-czasopism-naukowych>.
2. KONIECZKO, A. Społeczno-ekonomiczne korzyści dla użytkowników bibliotek wynikające z korzystania z usług informacyjno-bibliotecznych – zarys teoretyczny. *Bibliotheca Nostra*. 2015, nr 2 (40), s. 26–33. e-ISSN 2084-5464.
3. MAJEWSKA, M. Kompetencje bibliotekarza wobec zmian społecznych i edukacyjnych. W: Drzewiecki, M., Majewska, M. (red.) *Biblioteka w społeczeństwie informacyjnym: edukacja – informacja – media*. Warszawa: Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej im. Heleny Radlińskiej, 2005, s. 78–79. ISBN 83-88581-20-1.
4. NAHOTKO, M. Działalność informacyjna. W: Babik, W. (red.) *Nauka o informacji*. Warszawa: Wydaw. SBP, 2016, s. 123-156. ISBN 978-83-64203-82-4.
5. *Nowy, rozszerzony wykaz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych* [online]. Ministerstwo Edukacji i Nauki. [Dostęp 12.03.2021]. Dostępny w: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/nowy-rozszerzony-wykaz-czasopism-naukowych-i-recenzowanych-materialow-z-konferencji-miedzynarodowych>.
6. *Part I: The Plan S Principles* [online]. cOAlition S. [Dostęp 29.03.2021]. Dostępny w: <https://www.coalition-s.org/addendum-to-the-coalition-s-guidance-on-the-implementation-of-plan-s/principles-and-implementation/>.
7. *Polityka czasopism* [online]. Centrum Kompetencji Otwartej Nauki Biblioteki PG. [Dostęp 18.03.2021]. Dostępny w: <https://pg.edu.pl/openscience/o-projeckcie>.
8. SZCZYGŁOWSKA, L. Zarządzanie niematerialnymi zasobami organizacyjnymi w bibliotece. W: Wojciechowska, M. (red.) *Zarządzanie zasobami niematerialnymi bibliotek w społeczeństwie wiedzy*. Warszawa: Wydaw. SBP, 2016, s. 12-21. ISBN 978-83-64203-64-0.
9. *Terminologia* [online]. Centrum Kompetencji Otwartej Nauki Biblioteki PG. [Dostęp 18.03.2021]. Dostępny w: <https://pg.edu.pl/openscience/terminologia>.
10. WAŁEK, A. Is data management a new “digitisation”? A change of the role of librarians in the context of changing academic libraries’ tasks. W: *IFLA WLIC 2018 – Kuala Lumpur, Malaysia – Transform Libraries, Transform Societies*. Hague: IFLA, 2018, s. 1–11.
11. *Wprowadzenie Polityki Otwartego Dostępu w Narodowym Centrum Nauki* [online]. Narodowe Centrum Nauki. [Dostęp 29.03.2021]. Dostępny w: <https://www.ncn.gov.pl/aktualnosci/2020-06-03-wprowadzenie-polityki-otwartego-dostepu>.

KOKOT-KANIKUŁA, K., SZYMIK, A. Zadania i kompetencje bibliotekarzy w zespole ds. polityk wydawniczych polskich czasopism naukowych. *Biuletyn EBIB* [online]. 2021, nr 3 (198), Czy jest tu jeszcze biblioteka? Nowe wyzwania, zadania i kompetencje. [Dostęp 19.06.2021]. ISSN 1507-7187. Dostępny w: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/738>.